www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník XII. č. 12/03 – september 2020

DOBŠINSKÉ NOVINY

mesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

Mesto Dobšiná **získalo pre dobrovoľných hasičov nové vozidlo**

Z dobových dokumentov vieme, že prvé organizované dobrovoľné hasičské zbory sa začali zakladať na území dnešného Slovenska v 60. rokoch 19. storočia. V prvej tridsiatke obcí so založenými hasičskými zbormi nachádzame aj mesto Dobšiná. Szilard Schranz, vtedajší hlavý veliteľ Požiarneho zboru v Dobšinej, vo svojich písomných pamätiach na založenie organizácie uviedol:

„Prenesme sa v duchu do toho pamätného roku 1875. K mestskému domu vidíme prúdiť mnoho ľudí z každého povolania. Má sa konať zakladajúce zhromaždenie dobšinského Dobrovoľného hasičského zboru. Trocha sa zastavme a zúčastníme na ňom ako tichí pozorovatelia. Nájdeme už pokope všetkých vodcov a nadšených stúpencov akcie. Založenie vytúženej organizácie sa stalo skutkom a do konca roku 1875 mala 135 členov.“ Prešlo už neuveriteľných 145 rokov od tohto okamihu, kedy sa z neorganizovaných dobrovoľníkov, ktorí pomáhali v čase najväčšieho nešťastia stali členovia uznávanej organizácie pripravenej kedykoľvek pomôcť. Samozrejme postupom času sa mení aj vybavenie a technika hasičov. Aj tá naša v Dobšinej potrebovala obnovu. V roku 2015 Európska komisia schválila projekt „Aktívne protipovodňové opatrenia“ z dielne Ministerstva vnútra SR,

pokračovanie str. 6

Dobšinskú ľadovú jaskyňu objavili pred 150. rokmi

Svojou dĺžkou a hĺbkou patrí Dobšinská ľadová jaskyňa k najväčším ľadovým jaskyniam v Európe. Navyše, nikde inde mimo alpskej oblasti sa na starom kontinente nenachádza toľko ľadu s hrúbkou miestami väčšou ako 25 metrov. V roku 2000 bola zaradená do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO ako jedinečný prírodný unikát. Od objavenia tohto, jedného z najväčších prírodných klenotov Slovenska, uplynulo v pondelok 15. júna 150 rokov.

Objaviteľom Dobšinskej ľadovej jaskyne je rodák z Dobšinej, mladý inžinier a kráľovský banský radca Eugen Ruffínyi, ktorý sa už ako poslucháč Banskej akadémie v Banskej Štiavnici rád potuloval po okolitých lesoch, a tak ani jeho pozornosti neunikli informácie

pokračovanie str. 2

76. výročie SNP sme si pripomenuli aj v Dobšinej

Dňa 28. augusta 2020 sme si v Dobšinej slávnostne pripomenuli 76. výročie Slovenského národného povstania (SNP). Na Námestí troch ruží, kde je postavený pamätník na najväčšiu hrdinskú odozvu Slovákov počas druhej svetovej vojny proti okupačným vojskám, sa zišli občania mesta, zástupcovia samosprávy a členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB). O 14-tej hodine po doznení tónov národnej hymny v podaní mestskej dychovej hudby zaznela po položení vencov báseň a slávnostné príhovory. Prítomné zhromaždenie privítala MVDr. Terézia Balážiková, ktorá zakrátko udelila slovo pánovi Františkovi Novotnému, predsedovi SZPB v Dobšinej.

Pán Novotný vo svojom príhovore priblížil všetky historické súvislosti, ktoré sa stali počas SNP a vo vzťahu k nášmu mestu uviedol: „v slávnych dňoch povstania, sa aj obyvatelia nášho mesta aktívne zapojili do SNP. Už v prvých dňoch nastupovali do vojenských a partizánskych jednotiek, aby pomohli pri obrane slobodného územia. V boji za slobodu a pokojný život priamo v SNP, no i v ďalšom

období oslobodzovacích bojov padlo viac ako 15 občanov z Dobšinej. Patrí im naša úcta, no najmä vďaka.“ Dodajme aj, že v našom meste bolo v povstaleckom období najväčším úspechom zriadenie nemocnice. V ťažkých bojoch na okolí sa rozhodlo, že nemocnica nájde svoje miesto na Novej ulici, v budove Duschekovho ústavu. Koncom októbra 1944 musela byť spomenutá nemocnica, ktorá mala päť lekárov a tri oddelenia (chirurgické, interné a infekčné) evakuovaná.

Po celý čas počas 76. výročia osláv držali pri pamätníku SNP stráž štyria členovia baníckeho združenia Bratstvo – Brűderschaft. S programom vystúpil aj miestny spevokol Jednoty dôchodcov v Dobšinej, čo ešte umocnilo slávnostnú atmosféru. V rokoch 1939–1945 okupanti odvliekli z územia Slovenska do koncentračných táborov viac ako 80 tisíc ľudí, z nich sa takmer 70 tisíc už nikdy k svojim blízkym nevrátilo. Obetiam najväčšej vojny, ktorá si dovedna vyžiadala podľa odhadov až 72 milionov ľudských životov, obyvatelia pre tichú spomienku postavili pamätníky, ku ktorým každoročne kladieme kytice kvetov a vence vďaky tak, ako to robíme každoročne aj v Dobšinej. Ich obete sú a zostanú pre nás mementom, aby sme nikdy nedopustili návrat hrôz akejkoľvek vojny.

Text & foto: Juraj Karika

Dobšinskú ľadovú jaskyňu...

dokončenie zo str. 1

o tajomnej ľadovej diere pod vrchom Duča.

Do spodných častí jaskyne prenikol 15. júna 1870 ako prvý. Dobová kronika takto zachytáva tieto chvíle: „Eugen Ruffínyi si pomaly razil cestu pomedzi nahádzanými kmeňmi stromov a inými prekážkami, až sa dostal do priestrannej siene s pomerne rovnou ľadovou plochou. Tu vo svetle kahanca, kde hrobové ticho prerušovali len občas padajúce vodné kvapky, objavil krásu ľadovej výzdoby.“ Už rok po objavení bola Dobšinská ľadová jaskyňa sprístupnená verejnosti a od roku 1882 ju osvetľovali Bunsenove horáky. Riadne elektrické osvetlenie sa zaviedlo v roku 1887, čím sa zaradila medzi prvé elektricky osvetlené jaskyne na svete.

Dobšinská ľadová jaskyňa, ktorá dosahuje dĺžku 1232 metrov s objemom ľadu viac ako 110.000 kubických metrov, je jedinečná množstvom úzkych chodbičiek s pozoruhodnými ľadovými stĺpmi, ľadovými stalagmitmi a vodopádmi. V súčasnosti je sprístupnených približne päťsto metrov s prevýšením viac ako 40 metrov.

Jaskyňu navštívili mnohé významné osobnosti, ako napríklad princ August von Sachsen-Gotha-Altenburg, srbský kráľ Milan I., bulharský cár Ferdinand I., ale aj zakladateľ modernej optiky Jozef Maximilián Petzval a Ferdinand de Lesseps, ktorý sa preslávil vybudovaním Suezského prieplavu. Podzemnú ľadovú krásu obdivoval tiež básnik Pavol Országh Hviezdoslav, spisovateľ Svetozár Hurban Vajanský a mnohí ďalší.

Zaujímavosťou jaskyne je skutočnosť, že do roku 1946 v nej bolo počas celého roku povolené korčuľovanie pre verejnosť a v 50. rokoch 20. storočia v nej trénoval známy československý krasokorčuliar Karol Divín – dvojnásobný majster Európy (1958, 1959) a strieborný medailista zo Zimných olympijských hier 1960 v Squaw Valley (USA).

Dobšinská ľadová jaskyňa patrí medzi najvýznamnejšie zimoviská netopierov nielen na Slovensku, ale aj v strednej Európe. Doteraz sa v nej zistil výskyt dvanástich druhov netopierov.

Ľadové kráľovstvo ležiace v Slovenskom raji sa spája tiež so strieborným plátnom. Režisér Martin Ťapák nakrúcal v roku 1982 v Dobšinskej ľadovej jaskyni jednu zo svojich rozprávok Popolvár najväčší na svete, ktorá vznikla na motívy slovenskej ľudovej rozprávky Pavla Dobšinského.

Zdroj: TASR foto: JK

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

jún – august 2020

09. 06. 2020 v čase o 17:10 hod. pracovník kamerového systému zistil na Novej ul. osobu, ktorá sa pohybovala na podomácky vyrobenej motorke, pričom na nej vozil aj svojho kamaráta. Hliadka preverila udalosť, kde zistila, že sa jedná o mladistvého Dobšinčana bez vodičského oprávnenia, ktorý svojim konaním porušil zákon.

15. 06. 2020 v čase o 16:50 hod. hliadka zistila dve osoby, ktoré vošli do predajne MILK AGRO na Ul. SNP v Dobšinej, pričom nemali ochranné rúška. Svojim konaním sa dopustili priestupku, za ktorý im bola uložená pokuta, ktorú zaplatili.

15. 06. 2020 v neskorých večerných hodinách bolo nahlásené rušenie nočného kľudu na Dedičnej ul. a po príchode hliadky bola na mieste zistená páchateľka rušenia kľudu, ktorá v bytovke bola na návšteve. Za priestupok jej bola uložená bloková pokuta, ktorú zaplatila.

22. 06. 2020 v čase o 14:00 hod. počas výkonu služby zistený občan, ktorý sa pod vplyvom alkoholu vymočil pod schody na Ul. SNP v blízkosti predajne Jednota, čím vzbudil verejné pohoršenie. Skutok bol realizovaný ako priestupok, za čo priestupca zaplatil pokutu.

22. 06. 2020 v čase o 23:15 hod. hliadka MOPS oznámila rušenie nočného kľudu na Dedičnej ul. osobou, ktorá púšťala hlasno hudbu a vykrikovala. Na výzvu MOPS, aby upustila od svojho konania nereagovala. Bola privolaná hliadka Mestskej polície, ktorá za porušenie priestupku uložila pokutu, ktorú priestupca zaplatil.

11. 07. 2020 v čase o 08:45 hod. hliadka MsP zistila na Partizánskej ulici v Dobšinej osobu z Poľska, ktorá predávala zeleninu a ovocie bez povolenia príslušného úradu.

24. 07. 2020 v čase o 18:35 hod. bolo z predajni MILK AGRO oznámené, že mladý muž odcudzil niekoľko potravín z predajne. Hliadka zistila, že sa jedná o opakovaný skutok krádeže za posledných 12 mesiacov od tejto osoby, kde vec bola v zmysle zákona odovzdaná OO PZ v Dobšinej.

27. 07. 2020 v čase o 22:15 hod. hliadka zistila na Dedičnej ulici v bytovke rušenie nočného kľudu hlasnou hudbou z hudobnej veže a spevom. Skutok bol realizovaný ako priestupok, za ktorý musela priestupkyňa narúšajúca kľud zaplatiť blokovú pokutu.

27. 07. 2020 v čase o 22:15 hod. bola hliadka MsP vyslaná na základe telefonického oznámenia, že na Dedičnej ulici č. 1567/11 dochádza k rušeniu susedov hlasnou hudbou. Hliadka sa dostavila na uvedenú adresu, kde na mieste šetrením zistila, že v byte na 3. poschodí hrá veľmi hlasná hudba. Nájomník bytu bol hliadkou vyzva-

Vymenili časti oplotenia na futbalovom ihrisku

V auguste 2019 nám bola schválená dotácia z rozpočtovej kapitoly Úradu vlády SR, program: Podpora rozvoja športu na rok 2019 vo výške 10 000 € na projekt s názvom: „Výmena časti oplotenia na futbalovom ihrisku v meste Dobšiná“. Spolufinancovanie predstavovalo 3 931,76 €. Zámerom schváleného projektu bola výmena časti oplotenia, ako aj existujúcich vstupných bránok. Plánované stavebné úpravy boli zamerané na odstránenie hlavných nedostatkov technického a bezpečnostného charakteru. Jednalo sa o výmenu časti oplotenia z trapézového plechu z východnej strany ihriska za nové pletivo z oceľových poplastovaných dielcov o celkovej dĺžke cca 150 m.

Výška oplotenia areálu je 2 m. Súčasťou oplotenia boli dve nové vstupné brány pre vstup vozidiel a návštevníkov do areálu ihriska, aby sa areál ihriska mohol uzamykať. Realizácia projektu prebiehala v mesiacoch november – december 2019. Samotné stavebné práce pozostávali z demontáže pôvodného oplotenia z trapézového plechu vrátane stĺpov, vzpier, ukotveného na oceľové stĺpiky kotvené do betónových pätiek a demontáže existujúcich vstupných bránok vrátane výkopových a rezacích prác a odvozu demontovaného materiálu. Súčasne s demontážou pôvodného oplotenia prebiehali zemné práce spojené s výkopmi základov pre osadenie stĺpikov, betonáž a samotné osadenie nosných stĺpikov. Záverečné práce pozostávali z montáže a uchytenia pletiva z oceľových poplastovaných dielcov a osadenia dvoch dvojkrídlových bránok. Zrekonštruované ihrisko bude prínosom pre aktívny pohyb a športovanie detí, mládeže a ostatných obyvateľov mesta.

Bc. Darina Chovancová

Zasadal krízový štáb mesta po uvoľnení opatrení

Po uvoľnení preventívnych opatrení zasadal prvýkrát krízový štáb mesta Dobšiná dňa 28. 08. 2020. Zasadanie hodnotilo ohnisko nákazy nového koronavírusu v neďalekej obci, na čo krízový štáb mesta Dobšiná prijal opatrenia.

Prvým opatrením je opätovná každodenná dezinfekcia verejných priestranstiev, ktorú budú prevádzať pracovníci Podniku služieb mesta Dobšiná s.r.o za pomoci dezinfekčných prípravkov a adekvátnych ochranných pracovných prostriedkov.

Druhým opatrením je osveta obyvateľov, v čom bude nápomocný Slovenský Červený kríž v našej oblasti, ktorý bude distribuovať aj letáky s inštrukciami ako sa chrániť a bude prevádzať aj školenia v najrizikovejších oblastiach verejného diania. V marginalizovaných komunitách túto úlohu budú plniť terénni sociálni pracovníci a pracovníci Osvety zdravia za pomoci referenta pre styk s rómskou komunitou.

Mesto Dobšiná dôrazne vyzýva prevádzkovateľov zariadení, aby dbali na bezpečnostné pokyny t.j. dezinfekciu, povinnosť nosiť rúška, ale taktiež, aby dbali na dodržiavanie odporúčaných rozostupov (2 metre).

Mesto Dobšiná vyzýva všetkých obyvateľov k zodpovednému konaniu v zmysle dodržiavania zásad schválených hlavným hygienikom SR, dbali na zvýšenú dezinfekciu a tým predišli zbytočnému ohrozeniu seba, či svojho okolia. V prípade návratu z postihnutých zón mesto apeluje na dodržiavanie povinnej karantény a dodržanie ohlasovacej povinnosti.

Vedenie mesta Dobšiná apeluje na obyvateľov a prevádzkovateľov zariadení na zbytočné nešírenie paniky, alebo jednania proti slušnosti, pretože iba spoločné zodpovedné jednanie a dodržiavanie už prijatých opatrení môže mať pozitívny účinok. Ďalšie zasadnutie krízového štábu mesta Dobšiná bude zvolané podľa budúcich aktuálnych potrieb.

Sprac. & foto: JK

DOBŠINSKÉ NOVINY
Deje sa niečo zaujímavé vo vašom okolí?
Pošlite nám svoj TIP NA ČLÁNOK
Kontaktujte nás: dobsinske.noviny@dobsina.sk

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

ný, aby hudbu stíšil, čo aj spravil. Po asi 15 minútach pustil hudbu ešte hlasnejšie a susedia zavolali na linku 158. Nakoľko sa hliadka OO PZ nachádzala mimo mesta, tak požiadali MsP o preverenie udalosti. V záujme zjednania verejného poriadku (rušenia nočného kľudu) podľa zákona, bola po márnej výzve nájomcovi odňatá vec – zosilňovač a bola mu uložená bloková pokuta za rušenie nočného kľudu.

Hliadka MsP v mesiacoch jún a júl 2020 riešila 10 dopravných priestupkov. Jednalo sa o porušenie zákazu státia, státie v protismere, nepovolený vjazd a prednosť v jazde. Za uvedené skutky priestupcom boli uložené blokové pokuty v 6. prípadoch a v 4. prípadoch boli riešené pokarhaním.

06. 08. 2020 v čase o 17:00 hod. sa občianka mesta dostavila na oddelenie MsP, kde uviedla, že ju v kuchyni v rodinnom dome na Zimnej ulici pohrýzol do nohy cudzí pes. Vo veci bol upovedomený veterinár, ktorý vyšetril psa. Šetrením bolo zistené, že pes nie je prihlásený do evidencie psov na MsÚ a nie je ani očkovaný. Skutok bol realizovaný ako porušenie VZN mesta Dobšiná a riešený blokovou pokutou.

06. 08. 2020 v čase o 18:45 hod. sa občianka mesta osobne dostavila na oddelenie MsP, kde uviedla, že bola pred chvíľou na Jarkovej ulici, na sídlisku – detskom ihrisku aj so svojím maloletým synom, kde pri vchode pri plote odložili detské odrážadlo – motorku, modrej farby v hodnote 20€. Pri odchode zistila, že odrážadlo niekto z miesta ukradol. Šetrením hliadky a kamerového systému bolo zistené, že odrážadlo odcudzil maloletý občan z Rožňavy, ktorý odrážadlo vytiahol popod oplotenie. Vec bola vrátená v neporušenom stave oznamovateľke.

10. 08. 2020 v čase o 08:30 hod. občianka mesta oznámila, že v nočnej dobe okolo 00:30 hod. do skorých ranných hodín rušil nočný kľud jej sused hlasnou hudbou, ako aj vykrikovaním a vyspevovaním. Skutok bol realizovaný ako priestupok, za čo priestupca dostal pokutu, ktorú zaplatil.

20. 08. 2020 v čase o 11:00 hod. počas hliadkovej činnosti bol zistený neoprávnený predaj tovaru z motorového vozidla bez povolenia obce cudzím štátnym príslušníkom na Jarkovej ulici. Skutok bol realizovaný ako priestupok porušenia VZN, za čo dostal priestupca pokutu, ktorú zaplatil a z miesta bol vykázaný.

25. 08. 2020 v čase o 08:10 hod. občianka mesta telefonicky oznámila, že dnešného dňa, keď šla z domu do práce sa na Hnileckej ulici pohyboval pes – vlčiak, ktorý obťažoval občanov. Po zistení majiteľa psa, za priestupok porušenia VZN mesta mu bola uložená pokuta, ktorú priestupca zaplatil.

Mestská polícia v Dobšinej

Ukončenie projektu „Rekonštrukcia a modernizácia Komunitného centra v meste Dobšiná“

V mesiaci máj 2020 bola ukončená rekonštrukcia a modernizácia budovy Komunitného centra na Novej ulici v Dobšinej. Mesto Dobšiná získalo NFP na realizáciu tohto projektu s názvom „Rekonštrukcia a modernizácia Komunitného centra v meste Dobšiná“na základe predloženej žiadosti o poskytnutie NFP, v rámci výzvy Operačného programu Ľudské zdroje, špecifický cieľ 6.1.3 Modernizácia a rekonštrukcia komunitných centier v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít.

Predmetom projektu bola rekonštrukcia a modernizácia komunitného centra. Projekt stavby riešil Komunitné centrum v Dobšinej s maximálnymi nárokmi na vybavenie priestorov, za účelom rozšírenia kapacity, ponuky sociálnych služieb a aktivít komunitného centra. V rámci rekonštrukcie objektu komunitného centra sa vytvorili priestory kancelárie zamestnancov, klubovňa využívaná aj ako školiaca miestnosť, dielňa, klubovňa pre individuálne poradenstvo a kuchyňa pre účely výučby pečenia a varenia.

Okrem toho sa vytvorili priestory hygienického centra so sprchami, WC oddelene pre mužov a ženy, ďalej WC so sprchou pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, práčovňa, sklady a WC pre personál. V rámci objektu sú riešené priestory bezbariérovo vrátane vstupu do objektu, kde je inštalovaný schodolez. Súčasťou rekonštrukcie bola aj oprava steny, ktorej narušenie bolo spôsobené zbúraním vedľajšej susednej nehnuteľnosti, v čase hodnotiaceho procesu žiadosti o NFP, preto náklady na jej opravu boli špecifikované ako neoprávnené náklady.

Mgr. Jana Lenkeyová, MsÚ Dobšiná

Adresa
Komunitné centrum Dobšiná, Nová 851, 049 25, Dobšiná
Tel. kontakt: 058/4431028, email: kcdobsina2020@gmail.com
Zamestnanci
Ing. Mgr. Zuzana Majorosová – odborný garant KC
Bc. Zuzana Bussányiová – odborný pracovník KC
Erika Červenáková – pracovník KC
Otváracie hodiny Komunitného centra Dobšiná
Pondelok až Piatok 08:30–11:30 12:30–15:30

Termín realizácie projektu: **09/2017–05/2020**
Celkové skutočné oprávnené náklady na realizáciu aktivít projektu: **247 814,62 EUR.**
Výška NFP: **235 423,88 EUR**
Spolufinancovanie projektu vo výške 5%: **12 390,74 EUR**
Neoprávnené náklady v rámci projektu so zohľadnením stanovených benchmarkov/finančných limitov vo výzve na podanie žiadosti o NFP: **5 631,67 EUR**
Neoprávnené náklady na opravu steny: **12 000,74 EUR**

Výstava Rómske rúčky III **v komunitnom centre**

V utorok 25. augusta 2020 bola v Komunitnom centre Dobšiná zahájená výstava tvorivých prác „Romane vastóra III“– „Rómske rúčky III“. Výstavu zorganizovali pracovníci KC Dobšiná v spolupráci s OZ Komunitné centrum Rómov Roštár.

Výstavu otvoril a prítomným sa prihovoril primátor Mesta Dobšiná, pán Ján Slovák, ktorý ocenil konanie takýchto podujatí. Následne riaditeľ OZ Komunitné centrum Rómov Roštár, PhDr. Jozef Červenák predstavil projekt „Romane vastóra III „ – „Rómske rúčky III“, ako aj aktivity a činnosti komunitného centra v Roštári. Kurátorka výstavy, pani Helena Laliková Červenáková prítomným priblížila jednotlivé výrobky, i postup ich výroby, z akých materiálov boli zhotovené a čím sú zaujímavé a jedinečné.

Spestrením podujatia boli i dievčatá odeté v tradičných krojoch, ktoré predvádzali výrobu kvetín z korálkov. Pracovníci Komunitného centra Dobšiná pripravili program na toto podujatie. Pieseň Sako Džanel v podaní Tamarky Kašparovej a temperamentný tanec sesterského tria „Šukar čajóra“prezentovali spevácky a tanečný talent dievčat, ktoré navštevujú komunitné centrum. Celé podujatie sa nieslo v príjemnej a inšpiratívnej atmosfére.

Ing. Mgr. Zuzana Majorosová

Uctili si pamiatku zosnulých v Přerove

Už 21. júna 2020 v priestoroch evanjelického chrámu Božieho v Dobšinej sa konali spomienkové služby Božie na pamiatku 75. výročia Přerovskej tragédie, ktorá poznačila dejiny nášho mesta.

Pri tomto masakri v čase mieru zomrelo 267 ľudí, z toho podľa najnovších zistení bolo zavraždených z celkového počtu až 112 Dobšinčanov, etnických Nemcov. Aj Mesto Přerov si každoročne pripomína toto smutné výročie, no pre trvajúcu koronakrízu bolo spomienkové pietne zhromaždenie tento rok zrušené.

Napriek týmto skutočnostiam si delegácia Mesta Dobšiná v zastúpení primátora mesta, Jána Slováka, poslanca MsZ a člena Mestskej rady, Juraja Flocha a predsedu Baníckeho združenia Bruderschaft, Ing. Michala Neubauera uctila pamiatku našich občanov priamo pri pomníku tragédie na miestnom cintoríne v Přerove dňa 22. 07. 2020, kde položili veniec a zapálili sviece za zosnulých.

Primátor mesta Dobšiná, Ján Slovák v závere uviedol: „Mesto Dobšiná nemôže zabúdať na históriu, ktorá ho tak veľmi poznačila. Považujem za povinnosť uctiť si pamiatku našich zosnulých občanov a dnes v našom svete sa pričiniť o to, aj pripomínaním si chýb z minulosti, aby sa podobné tragédie nikdy viac neopakovali."

Text: JK, foto: Ing. M. Neubauer

V Dobšinej pribudli **polopodzemné kontajnery**

Mestu Dobšiná sa v roku 2018 na výjazdovom rokovaní Vlády SR podarilo získať finančné prostriedky v sume 135 000,00 eur na vybudovanie polopodzemných kontajnerov. Tieto financie bolo možné použiť len na tento účel. Jedná sa o vybudovanie siedmich stojísk polopodzemných kontajnerov. Štyri stojiská sú umiestnené na Jarkovej ulici, jedno stojisko je na Novej ulici, ďalšie stojisko je na Rybárskej ulici a posledné stojisko je umiestnené na Budovateľskej ulici. Určenie stojiska, kde presne budú kontajnery vybudované, záviselo aj od podmienok pod zemou. Pri výbere stojiska bolo totiž mesto veľmi limitované inžinierskymi sieťami – kanalizáciou, plynovými rozvodmi, vodovodným potrubím, telekomunikačnými sieťami a podobne.

Na každom stojisku je zvlášť päť kontajnerov, dva kontajnery na komunálny odpad a jeden kontajner na plasty, papier a sklo. Jednotlivé stojiská majú rozlohu od 30 m^2 do 40 m^2, mení sa to od tvaru stojiska, môžu byť štvorcové, alebo obdĺžnikové. Je to jedným z najmodernejších riešení, tieto stojiská zaberajú len tretinu plochy kontajnerov a tým vzniknú ďalšie parkovacie miesta. Polopodzemné kontajnery sú s objemom 5 m^3 a kontajner na sklo je o objeme 3 m^3. Pre predstavu, jeden polopodzemný kontajner s objemom 5 m^3 dokáže nahradiť 5 kusov 1100 l kontajnerov a 55 kusov 120 l kontajnerov.

V súčasnej dobe dianie týkajúce sa nakladania s odpadom obsadzuje vo všeobecnom meradle prvé priečky. Odpadu je stále viac a viac a každý z nás máme na tom svoj podiel. Sami to vieme podľa vlastných nádob na smeti, ktorých obsah je pravidelne odvážaný a zdanlivo sa nás viac netýka. Odpadkové koše z domácnosti máme stále väčšie, kontajnery sú plnšie a vyžadujú zvýšenú frekvenciu odvozu ako komunálneho, tak i triedeného odpadu. Polopodzemné kontajnery poskytujú dostatočný priestor k zvyšovaniu úrovne triedenia jednotlivých zložiek komunálneho odpadu (papier, kov, plasty, tetrapaky, sklo), pretože stále platí, že čím vyššie percento vytriedenia, tým nižší poplatok za uloženie odpadu na skládku.

Samotné osadenie kontajnerov bol stavebný zásah. Bolo potrebné vykopať jamu, vybetónovať dosku pod kontajner a po osadení samotných kontajnerov upraviť vhodne okolie. Polopodzemný kontajner tvorí zberné vrece umiestnené v hĺbke cca 1,5 metra, telo šachty, opláštenie, oceľová konštrukcia s okom na vývoz, hlavné veko a veko plniaceho otvoru. Vyprázdňovanie kontajnerov sa realizuje zo spodnej časti zberového vreca a tak vhadzovací otvor ostáva čistý. Keďže je kontajner zapustený do zeme, väčšia časť odpadu je uložená práve pod zemou, kde je stálejšia teplota. Dochádza tak k spomaleniu rozkladu odpadu a k zníženiu vzniku zápachu, s ktorým sa stretávame pri voľne stojacich kontajneroch. Odpad je ukladaný do výšky až 2,5 metra, čím sa pod vlastnou váhou obsah kontajnera lepšie zhutní. Tento typ kontajnerov tiež menej láka vandalov a nedovolí opätovný výber zahodeného odpadu. Veríme, že výsledok našej snahy stojí za to a ocenia ho samotní obyvatelia.

Ján Slovák, primátor mesta Dobšiná
foto: JK

UPOZORNENIE

V rámci stojísk s polopodzemnými kontajnermi, kde v jednom stojisku je zoskupených viac 1100 litrových pôvodných kontajnerov, žiadame obyvateľov sídliska Rozkvet, aby predovšetkým plastový odpad ukladali rovnomerne do všetkých stojísk. Plastov je stále viac a po doterajších skúsenostiach vieme, že najskôr naplnené sú nádoby s plastovým odpadom. Aby sme dodržali poriadok a neukladali plast k plným nádobám, využime priestor aj na iných stojiskách v rámci sídliska. Rovnako je potrebné dodržiavať farebnosť nádob:

- **Modrá – papier**
- **Žltá – plast, kov, tetrapak**
- **Zelená – sklo**

- MsÚ -

Nový náučný chodník v Ľadovej predstavuje „Dobšinský chotár“

Vážení obyvatelia Dobšinej a návštevníci nášho regiónu, dovoľte mi pozvať vás v mene všetkých dobrovoľníkov a podporovateľov, ktorí sa pričinili o realizáciu nového náučného chodníka, na jeho prehliadku. Tento NCH, ktorý má názov „DOBŠINSKÝ CHOTÁR“, sa nachádza v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni, cca 200 m od parkoviska, hneď vedľa prístupovej cesty k našej svetoznámej jaskyni.

Myšlienka spropagovať naše okolie vznikla na základe nedávneho a náhodného objavu banskej mapy a ďalších historických dokumentov z roku 1876, ktoré získali dobšinskí milovníci baníckej histórie so štátnych a súkromných archívov. Vďaka tejto náhode sa podarilo lokalizovať miesto pôvodnej prieskumnej štôlne, v ktorej sa realizovali overovacie banícke činnosti na zisťovanie využiteľnosti zásob hnedého uhlia.

Už len skutočnosť, že v regióne, ktorý sa v minulosti preslávil najmä ako zásobáreň rudných nerastov (meď, striebro, zlato, železo, nikel, kobalt), sa nachádzajú aj zásoby uhlia, bola veľkým prekvapením. A tak koncom roka 2018 sme sa rozhodli že tento unikát je hodné predstaviť aj širokej verejnosti. Počas nasledujúceho obdobia sa zbierali

ďalšie historické artefakty, fotodokumentácie a informácie, ktoré sme spoločným úsilím pretavili do dnešnej podoby NCH.

Pôvodný zámer predstaviť len samotné miesto s opisom prieskumnej štôlne bol nakoniec rozšírený o vybudovanie nenáročného okruhu, ktorý svojimi mostíkmi križuje malé i väčšie potôčiky a vyvieračky. Trasa chodníka je lemovaná viacerými informačnými tabuľami, ktoré na jednotlivých stanovištiach propagujú históriu regionálneho baníctva, hutníctva a lesníctva, ale aj športu, turistického ruchu a prírodných krás okolia. Nuž a v neposlednom rade je tu aj snaha predstaviť (najmä „cezpoľným“návštevníkom) históriu a prítomnosť mesta Dobšiná, v ktorého extraviláne sa toto územie nachádza.

Hoci tento NCH, v stave v akom je zrealizovaný, je možné považovať za tematicky ucelený, v prípade ochoty dobrovoľníkov a podporovateľov tohto projektu, by sme ho v budúcnosti chceli ďalej rozšíriť a zatraktívniť o ďalšie unikátne informácie z nášho regiónu.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa ľuďom, ktorí pomáhali či už pri vzniku myšlienky alebo počas jej realizácie a ktorí tak konkrétnymi činmi prispievajú k propagácii Dobšinej a jej okolia. Okrem desiatok dobrovoľníkov, ktorí sa podieľali na výstavbe a príprave tohto NCH chcem sa poďakovať hlavne Štefanovi Polgárimu, Ing. Pavlovi Vozárovi, RNDr. Ondrejovi Rozložníkovi, Ing. Michalovi Neubauerovi, Vladimírovi Opremčákovi, Marekovi Šmelkovi, Ladislavovi Paulíkovi a členom Autoklubu EHC Dobšinský kopec. Za technickú podporu patrí poďakovanie spoločnostiam Mestské lesy Dobšiná, Drevostavby D.Ľ.J., Hudáktrans a Mestu Dobšiná.

Ak, teda budete prechádzať cez Dobšinskú Ľadovú Jaskyňu, neváhajte a prejdite sa po novom náučnom chodníku. Necháme už na vás, ako sa vám bude páčiť naša snaha a úsilie, ktoré sme tomuto projektu venovali.

Text & foto: Marcel Kollárik

Mesto Dobšiná získalo pre hasičov...

dokončenie zo str.1

vďaka ktorému záchranné zložky aj na lokálnej úrovni dostali k dispozícii špeciálnu techniku na znižovanie povodňových rizík a zmierňovanie následkov záplav. Medzi vybranými obcami, ktoré obdržali balíky protipovodňovej techniky sa nachádzalo aj mesto Dobšiná, ktorému bol odovzdaný protipovodňový vozík s kompletnou výbavou.

Na ploche Námestia baníkov v Dobšinej sa zase dňa 28. februára 2016 konalo slávnostné odovzdanie repasovaného vozidla Tatra 148, ktoré používal miestny Dobrovoľný hasičský zbor. Zásahové vozidlo nadobudlo Mesto Dobšiná od profesionálnych hasičov v roku 1987 a po rokoch následného zásahového používania dobrovoľnými hasičmi, bol jeho stav značne opotrebený. V rámci projektu pripravenosti Slovenska v boji so živelnými pohromami a zdolávaní požiarov, naše mesto prihlásilo vozidlo na repasáciu, ktorú umožnilo Ministerstvo vnútra SR.

Už tieto kroky umožnili nášmu Dobrovoľnému hasičskému zboru prevádzať zásahy profesionálnejšie a s vyššou účinnosťou. Zlatým klincom v zlepšení vybavenosti našich dobrovoľných hasičov však nepochybne bolo nedávne odovzdanie zásahového vozidla, ktoré dňa 27. augusta 2020 slávnostne odovzdal minister Vnútra SR Roman Mikulec. Ako pre Dobšinské noviny povedal primátor mesta Dobšiná, Ján Slovák: „Keď sme dostali protipovodňový vozík, tak sme sa ihneď uchádzali aj o auto s kompletným vybavením, ktoré je priamo prispôsobené aj vozíku. Trvalo to pár rokov, spoločne s prednostom úradu, pánom Burdigom sme za to bojovali a boli sme úspešní. Prevzali sme pre našich hasičov toto auto z rúk ministra. Sme veľmi vďační za túto podporu pre našich hasičov, ale najmä obyvateľov nášho mesta. Samozrejme si prajeme, aby bolo čo najmenej zásahovo využívané, aby bolo čo najmenej požiarov, povodní, alebo iných nešťastí. No náš hasičský zbor a jeho členovia sú aj týmto krokom omnoho lepšie vybavení a pripravení pomôcť ešte lepšie ako doteraz.“Navštívili sme aj Dobrovoľný hasičský zbor v Dobšinej, kde sme sa stretli s veliteľom, pánom Ivanom Garanom. „Zakrátko absolvujeme školenie na obsluhu novo odovzdanej techniky. Len v minulom roku sme mali 12 zásahov, jednalo sa o technické zásahy, povodňové a požiare. Technika, ktorú sme dnes dostali v podobe nového zásahového vozidla je veľmi potrebná. Využijeme ju ako pri technických, tak aj protipovodňových zásahoch. Disponuje aj malou cisternou pre uhasenie požiaru menšieho rozsahu. Samotné vozidlo je určené pre šesť osôb a má plné zásahové vybavenie. Ďakujeme za toto vybavenie a veľká vďaka patrí Mestu Dobšiná, ktoré ho bolo schopné zaobstarať,“ dodal veliteľ dobrovoľných hasičov v Dobšinej, pán Garan.

Uveďme aj to, že Dobrovoľný hasičský zbor mesta Dobšiná má v súčasnosti 20-tich členov. Z toho dvanásť členov spĺňa podmienku odbornej spôsobilosti na výkon činnosti v hasičskej jednotke. Okrem požiarnych a technických zásahov jeho členovia vykonávajú aj činnosti z oblasti požiarnej prevencie, no taktiež spolupracujú aj s inými zložkami pri plošnej dezinfekcii a repatriačných opatreniach v súvislosti s koronavírusom.

Text & foto: Juraj Karika

Centrácke leto 2020 – Detský prímestský tábor v CVČ Dobšiná

Prišlo leto a s ním ako každý rok, tak aj teraz letná činnosť v Centre voľného času v Dobšinej.

V tomto roku sme zorganizovali päť turnusov, v ktorých sa prestriedalo takmer 120 detí. Po zoznámení pri „Centráckom všeličom“ sme naplno rozbehli dni plné zábavy, súťaží, hier, športu, tvorivých dielní a chýbať nemohli ani poznávacie celodenné výlety. Počas jednotlivých turnusov sme navštívili Ochtinskú aragonitovú jaskyňu a baterkami preskúmali útroby Slavošovského tunela. Za našou históriou sme zašli na Spišský hrad a v Spišskej ZOO sme spoznali aj zvieratká z exotických krajín. Tento výlet bol zorganizovaný v spolupráci s o.z. ŠK Dobšiná v rámci projektu „Seniori na cestách s nordic walkingom“, ktorý sponzorovala Nadácia VÚB. Ďalšie turnusy sme spoznávali krásy Slovenského raja a okolia Dobšinskej Ľadovej Jaskyne. Tu sme navštívili Ranč pod Ostrou skalou, zvieratká na Farme na Samelovej lúke a pokochali sa krásou prírody na chodníku Mokrade Hnilca a na novootvorenom náučnom chodníku „Dobšinský chotár“.

Na poslednom celodennom výlete sa deti ochladili v bazéne v penzióne Konský dvor v Brzotíne a sladkou zmrzlinou v Rožňave. Výlet zakončili deti „Dráčik mániou“, kde si nakúpili množstvo hračiek. V rámci tvorivých dielní si počas letnej činnosti dievčatá vyrobili melónové vejáre, chlapci sa rozhodli preskúmať vesmír a vyrobili parádne papierové ufá. Deti sa priučili aj technike „studený porcelán“a vyrobili si krásne prívesky. Vyrobili si aj kľúčenky z drevených koliesok, ktoré si pekne pomaľovali. V tvorivých dielňach deti namaľovali aj kamienky, z ktorých vytvorili nádherné umelecké diela a nakoniec si deti vytvorili naozaj bláznivé šiltovky. Okrem tvorivých dielní sa z detí stali aj malí kuchári a sami si pripravili sladké lízanky, pizzu, nazbierali bylinky na bylinkový čaj a namixovali si zdravé a svieže letné koktaily.

Do centra nás prišla navštíviť Katka Vargová, ktorá deti učila technike severskej chôdze nordic walking, hravú prednášku o lesnej pedagogike si pre deti pripravila Viktória Vikartovská z Mestských lesov, o prvej pomoci a záchrane životov nás poučili členovia Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža (MS SČK) a p. Marek Leško si pre deti pripravil školu tenisu.

Tohto roku sa veľa udalostí, na ktoré sme sa najviac tešili nemohlo uskutočniť, preto sme sa ich rozhodli zorganizovať aspoň pre deti v dennom tábore. Medzi ne patrili majáles, ktorý sme si nazvali „Juliáles“a „Beh ulicami mesta“.

Deti letnú činnosť ukončili „Centráckou olympiádou“, kde posilnili tímového ducha a víťazný tím pozdvihol centrácky olympijský oheň. Nechýbala ani rozlúčková párty, kde sme opekali, maškrtili, hrali sa a zabávali. Leto v centre síce skončilo, my sa však na vás všetkých už teraz tešíme v septembri.

Ing. Mária Rybárová

Havarijný stav historického oporného múra

Na Zimnej ulici v Dobšinej žili v minulosti baníci a remeselníci, neskôr domy obývali majetnejší obyvatelia mesta so svojimi prevádzkami, ktorých zameranie sa viazalo na miestny priemysel. Zimná ulica sa preslávila ale aj typickým múrom. Jeho stavba v tejto lokalite Dobšinej mala svoje náležité opodstatnenie. Bola nielen oporou strmého svahu, ale zabezpečovala aj priamy prístup k domom obyvateľov. Kedy sa presne táto technická pamiatka postavila, je stále nejasné, keďže sa zmienka o múre a najmä jeho stavbe nezachovala.

Oporný múr Dobšinčania často nazývajú hladovým, keďže jeho rozsiahla obnova sa udiala počas veľkej hospodárskej krízy po roku 1929. V čase nezamestnanosti zabezpečoval aspoň malé živobytie pre nezamestnaných, ktorí na ňom vykonávali nutnú údržbu. Vzácnosťou je aj ručne vyrobené zábradlie, ktoré ho lemuje. Zhotovili ho na objednávku mesta viacerí dobšinskí kováči, a preto je na každom úseku Zimnej ulice kovanie zábradlia iného vzoru. Nič vak nie je večné a zub času sa podpísal aj na stave múra, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou Zimnej ulice.

Ako nám objasnila Ing. Klaudia Kolláriková, zamestnankyňa Mestského úradu v Dobšinej: „Dňa 03.06.2020 sme oslovili odborníka, statika, aby posúdil stav oporného múru na Zimnej ulici, ktorý je nebezpečne nahnutý a popraskaný. Múr je dlhodobo zvetrávaný a narúšaný presakujúcou podzemnou vodou. Statik už v deň obhliadky zhodnotil stav oporného múru ako havarijný. Následne 08.06.2020 sa časť oporného múru na Zimnej ulici (nad sídliskom) rozpadla. V blízkej dobe bude mestu doručený vypracovaný statický posudok, z ktorého budú nasledovať ďalšie kroky k oprave oporného múru.“

Nakoľko je Zimná ulica voľne prístupná a múr môže v dôsledku vypadávania kameňov a ďalšiemu praskaniu niekoho zraniť, Mesto Dobšiná žiada obyvateľov, aby boli obozretní, nevstupovali do zabezpečených priestorov, no najmä neparkovali na výbežkoch a nájazdoch múru svoje vozidlá. Mestská samospráva má záujem o zachovanie tejto pamiatky a preto dala vypracovať odborné riešenia. O záveroch navrhovaných riešení vás budeme informovať.

Juraj Karika

Pôsobenie SČK v meste Dobšiná

Slovenský Červený kríž (SČK) má v Dobšinej bohatú tradíciu a zázemie. Väčšina ľudí u nás si túto medzinárodnú organizáciu spája s masovými akciami zameranými na verejnosť, ako je napríklad Kvapka krvi. To je však iba časť celkového dosahu a poslania hnutia, ktoré poskytuje tiež zdravotnícky dohľad nad hromadnými podujatiami, akými sú v našom meste Turíce, Dobšinský kopec, či rôzne športové podujatia. SČK spolupracuje tiež so všetkými školskými a predškolskými zariadeniami, kde sa snaží najmä posilniť informovanosť mladých ľudí skrz besied priamo na školách, alebo v združeniach. V mnohých prípadoch zabezpečuje aj školenia pre deti a mládež, ale aj pedagógov, zabezpečuje tiež kurzy prvej pomoci a opatrovania. O to viac sa pre nás stala pomoc Slovenského Červeného kríža potrebnou počas pandémie koronavírusu.

Ako jednou z prvých organizácií bol počas vyhlásenia výnimočného stavu mestom Dobšiná oslovený práve Slovenský Červený kríž, ktorý dobre pozná miestne pomery. „V úplnom začiatku sme v spolupráci s mestom rozdistribuovali náučné letáky a zriadili informačnú tabuľu vedľa Materskej školy na Ulici SNP. Na nej môže široká verejnosť stále nájsť informácie o koronavíruse a ako sa pred ním chrániť. Na našu výzvu pomôcť, ktorú sme s mestom zverejnili aj cez sociálne siete zareagovali obyvatelia a to najmä šitím rúšok a materiálnou pomocou," uviedol Juraj Karika, predseda MS SČK

v Dobšinej. Červený kríž začali oslovovať podnikatelia, jednotlivci, ale aj organizácie, ktorí bezodplatne ponúkli materiálnu pomoc na výrobu rúšok, alebo dokonca začali šiť a poskytovať hotové rúška, ktoré sa následne najmä cez terénnych sociálnych pracovníkov mesta a zdravotníkov SČK distribuovali tým, ktorí ich najviac potrebovali.

Opodstatnenosť má zastúpenie SČK aj priamo na krízovom štábe mesta Dobšiná, kde sa organizácia zúčastňuje zasadnutí a zareagovala aj na požiadavku distribúcie rúšok na Dedičnej ulici, bývalej osade. Jednalo sa predovšetkým o rizikové skupiny ako chronicky chorých dospelých, choré deti, dôchodcov, ale aj rekonvalescentov po operáciách, či inak najviac ohrozených ľudí. „Z dôvodu rizikovosti sme 31. marca 2020 po krízovom štábe mesta navštívili Dedičnú ulicu, bývalú osadu s referentom pre styk s rómskou komunitou, Mariánom Bubenčíkom, kde sme do týchto najviac ohrozených rodín distribuovali ochranné látkové rúška, aby sme znížili možnosť nákazy a posilnili prevenciu. Aj to je našim poslaním, pôsobiť preventívne a pomáhať všetkým bez rozdielu tým, ktorí to potrebujú a aj tam, kde mnohí nemajú odvahu ísť,"dodal Juraj Karika.

V súvislosti s novým koronavírusom bola v meste Dobšiná pozastavená aj aktivačná činnosť od 11. 03. 2020. Po vyše mesiaci, dňa 16. 04. 2020 sa znovu rozbehla. V úvode predseda Slovenského Červeného kríža v Dobšinej na žiadosť mesta poučil počas troch dní všetkých 120 aktivačných pracovníkov o bezpečnostných opatreniach a nariadeniach hlavného hygienika SR a nariadeniach Mesta Dobšiná, ktoré mali za úlohu zamedziť šíreniu nového koronavírusu, tiež správnom nosení ochranných pomôcok a hygienických zásadách. Zaiste aj tieto aktivity Mesta Dobšiná v spolupráci so SČK napomohli k bezpečnosti a ochrane zdravia obyvateľov no najmä zvýšili informovanosť.

Pomyselným malým víťazstvom organizácie je aj fakt, že sa jej podarilo získať si svojou činnosťou dobrovoľníkov, aj zdravotnícky vzdelaných z radov občanov, ktorí sú ochotní a pripravení pomôcť. V prípade potreby dokážu distribuovať materiálnu pomoc, vyzdvihnúť lieky v lekárni, a vypomôcť sociálnym pracovníkom mesta s nákupmi pre seniorov, osamelých rodičov, alebo zdravotne ťažko postihnutých, ale tiež pomôcť psychosociálne. Okrem zdravotníkov SČK v teréne v rizikových zónach sú dobrovoľníci z radov občanov nosnými piliermi a nositeľmi myšlienok a princípov Slovenského Červeného kríža. Podieľajú sa na aktivitách v oblasti prvej pomoci, darcovstve krvi, pri poskytovaní sociálnych služieb a v humanitárnej oblasti. Aj vďaka nim sa nám po uvoľnení prísnych opatrení podarila v Dobšinej zrealizovať distribúcia potravín pre sociálne odkázaných, ale aj ukážky prvej pomoci, ktoré sme realizovali počas leta v centre voľného času, komunitnom centre a dokonca sme previedli aj školenie príslušníkov mestskej polície. Ak potrebujete pomoc, alebo sa chcete zapojiť, kontaktovať nás môžete na tel. 0918 615 188, maile: sck.dobsina@outlook.sk, prípadne Facebook stránke MS SČK Dobšiná. Slovenský Červený kríž v Dobšinej sa chce aj touto cestou poďakovať všetkým spolupracovníkom, ktorí venujú svoj čas a energiu na napĺňanie cieľov medzinárodnej organizácie, ktorá bude aj naďalej nápomocná obyvateľom nášho mesta.

Predsedníctvo SČK v Dobšinej

Leto v domčeku OZ Detstvo deťom

Aj keď sú letné mesiace júl a august prázdninové či dovolenkové, v našom Domčeku bolo po celý ten čas rušno. Začiatok júla bol v našom Domčeku v znamení veľkého upratovania, vnútorné i vonkajšie priestory rodičovského centra to už nevyhnutne potrebovali. V druhom júlovom týždni sme sa zúčastnili tréningu omám – žien priamo z chudobných osád, ktoré v nich rozvíjajú malé deti do 3 rokov. Tréning sa konal vo Veľkej Lomnici a s omamami z Cesty von (https://cestavon.sk/) sme strávili dva skvelé dni. Veľké poďakovanie Ceste von za túto možnosť, nové skúsenosti a super zážitky. Dozvedeli sme sa viac o ich aktivitách, o tom, ako sa omamy venujú deťom v rodinách, videli sme ukážku jednej lekcie s dvojročným dieťatkom, zaujali nás aj pomôcky, s ktorými omamy pracujú a tiež sme dostali priestor predstaviť aktivity nášho OZ Detstvo deťom.

Z aktivít nášho OZ sme sa venovali najmä príprave a práci s bábätkami a deťmi v ranom veku, realizovali sme aktivity zamerané na včasnú intervenciu jednak v prostredí nášho Domčeka a tiež v domácom prostredí detí. V týchto aktivitách, ktoré sme rozbehli presne pred rokom, môžeme plynulo pokračovať aj ďalší rok vďaka novému projektu „Rodičovské centrum – centrum podpory včasnej intervencie"; projekt je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014–2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou. V júli tiež v spolupráci so SCŠPP v Košiciach prebehlo testovanie detí z rodín, ktoré sú v projekte OZ Detstvo deťom zapojené dlhodobo.

V auguste sme už tradične otvorili Domčekovú letnú školu zameranú na mladších školákov a predškolákov, ktorých od septembra čaká nástup do školy. Každý deň poobede si mladší žiaci zopakujú základné školské zručnosti, precvičia si hravými formami gramatiku, čítanie, písanie i počítanie. Predškoláci sa zdokonaľujú v kreslení, v príprav-

pokračovanie str. 9

Premnoženie túlavcov vyriešené

Už od začiatku roka 2020 hľadala samospráva mesta Dobšiná vhodné riešenie problému túlavých psov. Tí sa hlavne v posledných mesiacoch premnožili natoľko, že ich obyvatelia vidia často vo svorkách. Táto až kritická situácia neprispieva jednak k hygiene a poriadku verejných priestranstiev. Psy vyberajú odpad zo smetných košov, znečisťujú verejné priestranstvá a ohrozujú bezpečnosť obyvateľov. Niektorí obyvatelia z nich majú strach. Skutočnosť si žiadala riešenia, čo po rokovaniach s mnohými dodávateľmi a zvažovaní ponúk Mesto Dobšiná zavŕšilo podpisom zmluvy s novou odchytovou stanicou.

Novelizovaním zákona o veterinárnej starostlivosti č. 39/2007 Z.z. a to zákonom č. 184 z roku 2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o veterinárnej starostlivosti a dopĺňajú niektoré zákony vyplývajú povinnosti pre mestá a obce. Podľa § 22, ods. 8 a 9 zákona č. 39/2007 Z. z. vo veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov sú obce povinné zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na jej území, pričom odchyt túlavých zvierat a ich umiestňovanie do útulkov a karanténnych staníc môžu vykonávať iba odborne spôsobilé osoby vyškolené podľa § 6 ods. 2 písm. ap) zákona č. 39/2007 Z. z. V súčasnosti má Mesto Dobšiná dvoch vyškolených príslušníkov Mestskej polície, korí oprávneniami spĺňajú požiadavky. Mesto Dobšiná však nemá vlastnú karanténnu stanicu a to najmä z dôvodu vysokých režijných nákladov.

Zákon nariaďuje aj to, že ak sa vlastník odchyteného túlavého zvieraťa neprihlási o zviera do troch mesiacov odo dňa jeho umiestnenia do karanténnej stanice, do ktorej bolo umiestnené, alebo do útulku pre zvieratá, dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty prechádza vlastníctvo zvieraťa na obec, na území ktorej bolo zviera nájdené. A práve v tomto smere nastal vážny problém, pretože zistenie majiteľa túlavého psa je v našom meste zložité, nik sa k nemu dobrovoľne nehlási. Na základe tejto skutočnosti firma TD, s. r. o., Košice, s ktorou malo Mesto Dobšiná predtým podpísanú zmluvu o odchytoch nechcela odchyty realizovať, nakoľko by ich po uplynutí lehoty troch mesiacov musela znovu vrátiť na miesto, kde boli odchytené, teda do ulíc nášho mesta, kde by sa všetky vynaložené prostriedky minuli účinku.

Mesto preto v mesiaci júl 2020 podpísalo zmluvu s novým dodávateľom služieb odchytov. Je ním OZ Pomoc psíkom na východnom Slovensku (http://www.pomocpsikomvychod.eu/). Občianske združenie je regionálnym centrom Slobody zvierat. Disponujú karanténnou stanicou, kde sa umiestňujú psy s neznámym zdravotným stavom – odobraté priamo z ulice. Prijímajú často podvyživené, týrané, zranené a choré psy. Akútnym prípadom ihneď zabezpečujú veterinárne ošetrenia, liečby a potrebné operácie. Psy sú počas karanténnej doby pod prísnym veterinárnym dozorom. Všetky psy sú ošetrené proti vnútorným a vonkajším parazitom. Po uplynutí karanténnej doby zabezpečujú vakcinácie, kastrácie a každý psík je označený mikročipom. Po veterinárnych ošetreniach sú psy ponúkané na adopciu a to znamená, že sa nevrátia do ulíc nášho mesta, ale potešia nových majiteľov. V zmienenej karanténnej stanici sa nechcené psy podľa slov prevádzkovateľa neutrácajú.

Tieto opatrenia, ktoré sa podarilo zabezpečiť Mestu Dobšiná, sú dobrou správou najmä pre obyvateľov. Prvý odchyt psov v uliciach sa realizoval už v prvom augustovom týždni a následne sa ďalšie budú prevádzať podľa aktuálnych potrieb. Za alarmujúcou situáciou rozmnoženia túlavých psov v našom meste sú však predovšetkým nezodpovední chovatelia, ktorí si zadovážia psa, často ho neprihlásia do evidencie, neposkytujú mu veterinárnu starostlivosť a defakto neraz takto prevádzkujú nelegálne chovy. O zvieratá sa im často stará ulica a keďže psy nie sú čipované a ani kastrované, vytvárajú sa tak vhodné podmienky pre ich ďalšie rozmnožovanie. Následkom tohto konania je prehodenie morálnej aj finančnej zodpovednosti na mesto a tým aj všetkých daňových poplatníkov. Najúčinnejším no dlhodobým riešením je aj podľa veterinárnych lekárov zmena myslenia obyvateľov.

Text & foto: Juraj Karika

---

dokončenie zo str. 8

ných cvičeniach na nácvik písania, trénujú svoju práceschopnosť, pozornosť, pamäť, zrakové a sluchové vnímanie, rozvíjajú slovnú zásobu a vyjadrovacie zručnosti v slovenskom jazyku. Okrem učenia si deti zahrajú spoločenské hry, venujú sa tvorivým aktivitám či pohybovým aktivitám na detskom ihrisku, čítame deťom knihy.

V dopoludňajších hodinách sme pokračovali v zabehnutých aktivitách zameraných na včasnú intervenciu a Kluby mamičiek. Okrem už známych hier a aktivít v Domčeku teplé slnečné počasie umožnilo aj menším deťom naplno využívať detské ihrisko s hojdačkami, šmyľavkou, lezeckou stenou, pieskoviskom a tiež malý detský bazénik. Zrealizovali sme ďalší workshop pre mamičky zameraný na výrobu hračiek a vo svojich stretnutiach pokračoval aj Babinec.

V rámci našich možností sme pokračovali v poradenskej činnosti pre ľudí z komunity a tiež v aktívnej spolupráci s CDR v Dobšinej, s CVI v Rožňave a s SCŠPP v Košiciach. V rámci rozbiehajúcej sa spolupráce s KC v Dobšinej sme pomohli materiálne podarovaním rôznych detských hračiek a knižiek vhodných na aktivity s bábätkami a batoľatami. Počas týchto letných prázdnin sme, žiaľ, z dôvodu finančných ťažkostí nezorganizovali žiaden výlet, no naše rodinky vzali veci do vlastných rúk a svoje deti zobrali na výlety do blízkeho i vzdialenejšieho okolia.

Za OZ Detstvo deťom
Norika Liptáková

Dobšinskí futbalisti si vynovili ihrisko

Dňa 22. 08. 2020 zrealizovali členovia MFK Dobšiná brigádu, ktorú ocení nejeden futbalový fanúšik, ale aj každý obyvateľ mesta, ktorému záleží na peknom prostredí. Členovia MFK Dobšiná previedli náterovú opravu, a tým aj vynovenie zábradlia tribúny a striedačiek na miestnom futbalovom ihrisku v Dobšinej. Ako nám priblížil Mgr. Jaroslav Hutník, Mesto Dobšiná zabezpečilo materiálne vybavenie, farby, riedidlá, štetce a ochranné prostriedky.

Práce vykonali v čase pracovného voľna hráči mužstva, hráči Old Boys a funkcionári MFK. Cieľom brigády bolo skrášliť okolie ihriska, čo sa dobrovoľníkom podarilo naplniť.

Mesto Dobšiná podporuje šport a futbal dlhodobo. V priebehu uplynulého roka realizovalo vymaľovanie všetkých priestorov hlavnej a vedľajších budov, náter lavičiek na tribúne, rekonštrukciu oplotenia. Zabezpečuje tiež pravidelnú údržbu trávnika a okolia štadióna a podarilo sa zrekonštruovať aj spadnutú fasádu na budove.

Vďaka týmto krokom aj v tomto roku eviduje MFK Dobšiná dovedna vyše 100 aktívnych členov, ku ktorým patrí prípravka, mladší žiaci, dorast, A mužstvo a Old Boys. Za podporu mesta zo strany hráčov a fukcionárov klubu bola realizovaná aj táto dobrovoľnícka brigáda, ktorá sa vydarila a okolie ihriska má znovu o niečo krajší šat.

Text & foto: Juraj Karika

6. kolo Slovenského pohára v 3D lukostreľbe

Slovenský pohár v 3D lukostreľbe pokračoval svojim 6. kolom v krásnom prostredí lesov nad vyrovnávacou nádržou v Dobšinej dňa 22. 08. 2020. Trať pozostávala z 28 3D terčov a podľa ohlasov strelcov bola náročná, ale výborná. Lukostrelecký klub Dobšiná privítal asi 153 strelcov z celého Slovenska. Za organizačný tím v zložení: Peťo Vilim, Majka Vilimová, Michal Samuel, Róbert Bejtic, Jana Bejticová, Július Korintuš vám všetkým ďakujeme za účasť a tešíme sa na ďalšie stretnutie. Veľká vďaka patrí hl. rozhodcovi Petrovi Michlikovi, manželom Danovi a Miladke Šrefaňákovcom, ako aj všetkým sponzorom, ktorí nás podporili. Ešte malá rekapitulácia za členov LK Dobšiná 2x zlato v kategórii TRLB ženy Maria Dobríkova a v HU ženy Jana Bejticová.

Text: Peter Vilim
foto: Július Korintuš

Pripomenuli sme si banícke tradície

Aj napriek mimoriadnym opatreniam a zrušeniu tradičných Turíčnych sviatkov v Dobšinej kvôli pandémii koronavírusu sa Turíčna nedeľa 31. 05. 2020 niesla vďaka Baníckemu spolku, bratstva Bruderschaft v znamení tradícií. Tento rok nebolo možné pre obmedzenia dodať do domácností v meste brezy, no umiestnené boli aspoň pred baníckym domom. Oslavy Turíc v komornej atmosfére začali v povolenom počte osôb už o pol deviatej. Členovia Bratstva Bruderschaft šli v sprievode od baníckeho domu na čele s dychovou hudbou mesta Dobšiná naprieč Zimnou ulicou. Následne sa všetci zúčastnili služieb Božích v evanjelickom chráme, kde zaznela aj banícka hymna.

Po službách Božích sprievod pokračoval k monolitu, pamätníku baníctva a tiež k pomníku v miestnom parku na ulici SNP, kde primátor mesta, Ján Slovák a predseda baníckeho združenia, Ing. Michal Neubauer vzdali úctu padlým hrdinom. Následne sa za tónov dychovej hudby prítomní presunuli na Námestie baníkov, kde zazneli slávnostné príhovory a básne.

Na slávnostnom zavŕšení z príležitosti Turíčnych sviatkov boli v centre mesta ocenení aj štyria baníci miestneho baníckeho združenia, ktoré oslávilo svoje 336. výročie založenia a dodnes uchováva banícke tradície, ktoré sú úzko späté s históriou a samotnou identitou nášho mesta. Pri príležitosti Turíčnych sviatkov a za záslužnú prácu v združení boli primátorom mesta, Jánom Slovákom ocenení: Štefan Nohavička, Marián Valentko, Anna Valentková a Ľudovít Sklenár.

Text & foto: Juraj Karika

DOBŠINSKÉ NOVINY – **vydáva Mesto Dobšiná,** ul. SNP 554, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č.58–7/V.–2007 **IČO:** 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, **ISSN 1338-7375 Šéfredaktor:** Anna Macková **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Christína Brnčíková, Vladimír Václavík, Mgr. Etela Kukurová **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, **Mob:** +421918615188 **Mail:** dobsinske.noviny@dobsina.sk **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, www.digitalpro.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!